

Pavel Jirmásek

Říkadla pro celou rodinu aneb Další Grätzova padesátka

Obsah

Místo předmluvy

...a přece jen...

To jsme byli ještě malí...

Hrst veršů pro nejmenší

Druhá hrst veršů

Pohádka

Výměna

Na Kašpárka sedá prach

Poprvé do školy

Co chci k svátku

Ten pán...

Průšvihy

Perníková chaloupka 2009

Kdo mě hýčká?

Malá mořská víla

Říkadla pro teenagery

Internet

Esemeska

„Svízele“

Slova

Diktát

Za školou

Maturita

Kdo je víc než borec?

Planá prosba

...a pro „starší a pokročilé“

Moje století

Ještě znovu

Pravda

To jsme přece my!

Velmi, velmi osobní modlitba /...a přece ne/

Trochu jiná Svatá trojice

Nová teologie

A Bože, jak je to s tím časem?

Ratibořice

Braunovy alegorie

Stará fotografie 1

Stará fotografie 2

Bez názvu

Nelituj!

Vzpomínka

Imprese

Dětství

Léta šedesátá

Pozdní apoteóza

Sjezd maturantů

Zahrádka

Sám na zahradě

Šťastné a veselé

Jak překrásné, ach, bylo ono ráno

Poněkud staromódně patetický sonet

Oni? Já? My?

Meditace

Býti básníkem

Místo předmluvy

Proteovsky proměnlivý
chtěl bych takhle jednou být.
Měnit se tak každou chvíli!
S dětmi třeba skotačit.

Znáte onen příběh starý?
Prótea tak polapit!
Měnil podobu co chvíli,
nemohlo se podařit.
Chameleón nejsem, milí,
Próteem však takhle být!

V „Padesáti tvářích“ jiný
v maskách různých chtěl jsem dlít.
I teď - lecčíms nedotčený
před vás hodlám předstoupit,
verš pravidly vymezený
volným opět nahradit,
i k teenagerům já – muž starý
s nadějí se obrátit.

Věřit, jak Próteus bájný,
to já tedy neumím,
v lecčems rád mám pohled nový,

z lecčeho zas neslevím.

Vím, těžko být zařazený...

Přesto vás snad oslovím.

...a přece jen...

Že jste si takhle autorovu předmluvu nepředstavovali? Nu ano, máte pravdu, vyjádřit verši všechno je svrchovaně obtížné, ne-li nemožné. Takže k podtitulu: oněch zmiňovaných Padesát tváří Jiřího Grätze /vydáno v internetových Pozitivních novinách, rubrika Zajímavosti/ reflektuje vývoj české poezie mými vlastními básněmi. A proč je zde připomínám? Kniha, kterou držíte v ruce, je protějškem Padesáti tváří. Nejen pro počet básnických textů. I zde se totiž s něčím vyrovnávám. Není to tvorba českých básníků, ale životní období, jimiž jsme prošli, procházíme nebo budeme procházet. Kde jsou ale jejich skutečné hranice? Nevím například, kdy člověk přestává být dítětem, jinak řečeno: co z dítěte v nás zůstává. /A problémy dětského věku také nejsou menší jen proto, že dítě je malé./ A odkdy rekapitulujeme svůj život? Stačí k tomu prožítá léta? Jistě mi dáte za pravdu, že jen naše vyzralost, to, jak nás život „opracoval“, nám umožní dívat se na prožité moudřejším pohledem. Ale nemá nás ta naše minulost „ve svých klepetech“ koneckonců stále? A to i tak, že se někdy stává deformovanou přítomností? Nezmínil jsem dosud náročnost zlomového období mezi dětstvím a dospělostí, psychology označovaného jako adolescence. Není a ani nemělo by mi být vzdálené už vzhledem k mé někdejší učitelské profesi. Ale dokážu mladé oslovit? Nevím. Sám sebe hodnotit nemohu a nechci.

Usiloval jsem o to, čemu staří Římané říkali *licentia poetica*, tedy básnická volnost a o rovnováhu v motivaci své tvorby. Psal jsem ze své vnitřní potřeby /opět se uchýlím k latinskému obratu: *pro foro interno*/ a myslel jsem přitom – samozřejmě, jak jinak – i na své čtenáře /*pro foro externo*/. Budou-li k nim patřit i ti, kteří běžně poezii nečtou, budu rád.

Poučený čtenář pozná v mé knize pásmo, tercínu, sonet i rondel. Poučený čtenář však také může mít připomínky k básni *Jak překrásné, ach, bylo ono ráno*. Staví se být totiž sestinou, ale tak úplně jí není. Sestina – básnická skladba příznačná pro středověk a renesanci je založena na opakování koncových slov v šesti verších celkem šesti slok. . Požadavek, aby každá následující sloka měla pořadí 615243 koncových slov sloky předchozí, jsem nedodržel. Protože šestá sloka je přirozeným závěrem básně, opominul jsem i předepsané trojveršové poslání.

Knihu jsem nakonec přece jen do tří částí rozdělil, byť hranice – alespoň mezi prvními dvěma ostrá není a také o určení některých z „dětských“ básní či o jejich plném pochopení dětským čtenářem /Ten pán.../ lze polemizovat. I tato okolnost však „mluví“ pro vydání generačně vzdálených veršů v jednom svazku. S nadějí, že pokus o spojení nespojitelného nebyl tak docela marný

Váš Pavel Jirmásek

To jsme byli ještě malí

Hrst veršů pro nejmenší

Pěkně nám jde sezení,
zatím moc ne chození,
usmívat se umíme,
taky někdy brečíme.

Batolí se Vojtíšek,
leze malý kousíček.
Dej si pozor, Vojtíšku,
ať neskončíš na bříšku!

Sedí drozdi,
sedí v hnízdě,
pěkná rodinka.
Tři jsme taky,
máma, táta,
malá Jiřinka.

Anička má tužku,
Jenda zase míč.
Co mi namaluješ?
Kam míč dohodíš?

Panáček je už tu,
hlavička jde tíž.

Míč si poskakuje,
za plotem je již.

Panáček se už směje.

Vybarvi ho, víš?

Míč nám soused podal.

Co mu odpovíš?

V postýlce

mi ospalost

tiše klepe

na víčka.

Nemohu však

usnout dřív,

než mi dočte

babička

kuřátko

kam došlo ven.

Vrátilo se

s večerem?

Druhá hrst veršů

Paci, paci, pacičky,
máme malé ručičky,
paci, paci, pacinky,
taky malé nožinky,
paci, paci, packy,
kudrnaté vlásky,
paci, paci, pac,
už se usmíváš!

Dneska přijde Mikuláš.
Proč se, Jarko, schováváš?
Mikulky se nebojím,
proč čert ale chodí s ním?

Mikeše z knížky mám rád,
je to dobrý kamarád.
Náš Mourek sice nemluví,
zato však myši uloví.

Venku už je tma.
Kdo v ní přebývá?
Pohádkové postavičky
z té tvé knížky,
z té tvé knížky.

Kam se podějí?

Jak noc přečkají?

To paní Noci peřina

je přikrývá,

je přikrývá.

Půjdeme dnes do ZOO.

Bude to výlet pro koho?

Pro Petru

a pro Elišku

i pro další kamarády.

Uvidíme

zebru,

lišku,

taky třeba paviány.

Pohádka

Kocour Očko Zavřiočko

přede pohádku.

Já ti ji teď taky povím,

ale pozpátku.

Zvonil zvonec, svatba byla,
kdo si koho bral?
Přece Honza, ne však Manku,
ale Amálku.

Manku znám.

Baže známe,
v jiné však pohádce máme.

Aby si ji za manželku
vůbec mohl vzít,
musel Honza,
statný junák,
copak musel?

Musel ji zachránit.

Tím, kdo královstvíčko trápil,
zlý drak – jak víš – byl,
však to taky
spisovatel
pěkně vylíčil.
Obrázky, ty namaloval, nu?

Josef Lada nám.

Vidíš, jak dští oheň
tahle strašná saň?

Že se Honza na tu cestu
vůbec vypravil,
je div ovšem,
přece víme, že trochu

líný byl.

Už ho vidíš,
jak se válí
doma za pecí.
Když se ti to nelíbilo,
vypravuj zas ty!

Výměna

Martínkův
je medvídek,
panenka
zas Alenčina.

Panenka
má kočárek,
Médá jen
v krabici dřímá.

Vyměnil

je Martínek.

Těší se:

to bude psina.

No tohle!

Kdo by to řek',

kde chlupáč

teď odpočívá!

„Jé, Martin

je tatínek!

Emilku

mi krásně chová.“

Kterýpak

kluk by to snes',

posměch se

nezapomíná.

Ještě dřív

než švec bys řek',

je to zas,

jak jindy bývá.

V krabici
je medvídek,
kluk rudý
je za ušima.

Na Kašpárka sedá prach

Vyprávěl mi děda
o svém divadle,
dnes už, pravda, dávno
prachem zapadlém.

Je to hodně dlouho,
co v něm Honza hrál,
Škrhola ved' řeči,
pan král kraloval.

Tatínek co chlapci
mému dědovi
koupil tyhle loutky,
ať se zabaví.

Děda Lojza
vymýšlel příběhy,
kulisy maloval,
kde jsou – kdopak ví.

V těchhle dávných dobách,
o nichž nevím nic,
neměli prý telku,
takže vlastně nic.

Dnes jiná je doba.
Na co divadlo!
Shreck a Garfield kocour,
to je lákadlo!

Na co vodit loutky,
dávat jim svůj hlas.
Dáda přece dávno
zvládne vše za nás!

Poprvé do školy

Tak vstávej, Markétko,
půjdeme do školy,
do školy, školičky.
Půjdeme do školy.

I Jirka s Alenkou
jdou prvně do školy,
do školy, školičky.
Poprvé do školy.

Vítek už nebrečí,
vždyť nebude tam sám.
Mireček sousedů
jde dneska taky tam.

Do teďka hrála sis,
jinak si budeš hrát.
Paní učitelka
vám bude pomáhat.

Jaké to budou hry?
S čísly a písmenky.
Proto jdem do školy
a ne už do školky.

Co chci k svátku

Mámě, taky tátovi
dneska trochu napovím,
co chci k svátku mít:
přestaňte se přít!

Nouzi nemám o dary,
o peníze, zábavy,
ke svátku bych rád,
by kravál nevlád'.

Když mají čas na hádky,
proč mi nečtou pohádky?
S oběma jak dřív
na výlet chci jít.

Když do sebe se pustí,
je to hustý, je to hustý,
při kom mám pak stát,
když mám oba rád?

Facky lítaj o překot,
mámin pak slyším brekot,
brečel bych i já,
co udělat mám?

Když pak táta vyčítá,

že rodina rozbitá,

kde je viny víc?

Nevím o tom nic

S jedním jen bych byl jak kůl,

jako by mě bylo půl.

Ať se usmířej!

Pak mi bude hej.

Ten pán...

Ten pán?

Ruce měl studené

ten pán...

A pořád sliboval,

co všechno

by mi koupit chtěl,

ten pán...

Že v bytě

teplo má

i jídla dost...

...že budu

jeho host...

...i hračky

pro mě má:

„Ty sama jsi

a já jsem taky sám.“

Kam vedl mě?

Jak popsat ho?

Čím zvláštní byl?

Já jenom vím,

že cukroví mi dal

a ruce studené měl

ten pán...

Průšvihy

Se školou furt zápolím,

úča si jen stěžuje,

co se učit – to nevím,

notně to zas graduje.

Průšvihů mám habaděj,

zaracha pak od zítřka,

taky nesmím na hokej,

„radš“ – prý – „uč se slovíčka.“

Kluci lítaj – Bůh kde ví,
o tréninku tiše sním,
jak se těšit do školy –
tohle teda neumím.

Tak tu řeším matiku,
píšu blbý úkoly,
jinde bych chtěl být než tu.
Vigův prsten takhle mít!

Perníková chaloupka 2009

Mařenka si chatuje,
Jeníček zas skajpuje,
když tak měli dlouhou chvíli,
na inzerát narazili.

Starší dáma nabízí,
že prý ráda uklízí,
a že času hodně má,
taky děti pohlídá.

Jako dobrá obchodnice
nabízí však věcí více:
krize sice stále je,
perník však se kupuje.

Leč Mařenka věděla
/byla dosti sečtělá/
kam babizna směřuje.
Řešení tu náhle je.

Jeníček byl způsobilý,
bez notebooku neměl chvíli,
v klidu nechal policii,
bábě ale poslal viry.

Může si teď ona dáma,
ať chce, jak chce sama,
lákat děti na perníček.
Ztratila k nim totiž klíček.

Kdo mě hýčká?

Rodiče jsou

v cizině,

málokdy

se vidíme.

Mé babičce

Jiřině

mnoho času

nezbyde.

Věnuje se

politice,

ze schůze jde

do schůze,

má těch zájmů

ale více:

hrozně ráda

tancuje,

zima prý je

na lyže,

vyniká též

v tenise,

sportu vůbec

holduje...

Kdo mě hýčká,
kdo mě hýčká?
Přece moje
prababička.

Bývala jen
pouhá šička,
práce měla
odmalička
víc, než by sis
představila.

Nebála se
nikdy zítřka.

Z fotek zdá se,
že je víla.

Hezká byla.

Vráskami dnes
její tvář
se ozvláštnila.

Z očí láska

na tě kouká,

z očí modrých

jako louka

chrpami snad

jen zarostlá.

Ať ráno

či z podvečera

čas pro tebe

vždycky má.

Přestože už

je dost stará,

svou únavu

hned překoná,

když vědět chci,

jak svět se zdál,

jak bylo, když

byla malá...

Písničky mně

přezpívala,

které nikdo

už nezpívá.

Chápat svět

mě naučila,

co dělá se,
co nedělá.
Přísná byla?
Taky byla,
spíše ale
víc veselá.

Ať je ještě
dlouho zdravá,
ať ji ještě
dlouho
mám.

Malá mořská víla

Teď o zámku, jak pohádky znají.
Té nádherě...kde ho ale najít?
Tak půvabná jeho tvář pramení
pak z toho, že jen tvorové vodní
jej mohli obývat. Snad z korálů,
snad z jantaru sídlo mořských králů
postaveno bylo. – Ach, toužení,
to neprovází jen děti lidí,
též mořské víly chtěly poznat svět.
Když nejmladší z nich bylo patnáct let,

i ona směla lidské věci zřít.
Snad okouzlena lodí – tam tak být!
však jistě víc princem, jenž tam, tam stál.
Tu bouřka, loď zvolna potápí se dál...
Viz: člověk – víla. Rozdíl ti dva,
snad láska přece rozdíl překoná!
Tak víla prince rychle zachrání,
leč on – v bezvědomí je – nic neví.
Teď víla touží u prince zas být.
Jak jen to udělat, to nastrojít!
Za čarodějkou! Vydala se k ní.
„Za ocas nohy, budeš jak oni,
ty však mi dej svůj jazyk, svoji řeč!
Když lásku prince nezískáš, pak věz...“
Tu němou dívku oblíbil si princ,
leč oženil se, oženil ten princ
pak s dcerou sousedního krále. Tak.
Teď víla musí smlouvě za dost dát,
ba, zemřít. Sestry přinesly jí nůž:
„Zas vílou budeš, zemře-li ten muž.“
Snad mohla toto dívka učinit,
té své lásce krásu a půvab vzít?
Ne, nestala se zas mořskou vílou,
jen mořskou pěnou, jen pouhou pěnou!
Proč jenom jsem ten příběh vyprávěl?
Že byť s láskou jde ruku v ruce žel,

je svatý cit, ten nejkrásnější sen.

Však podává to líp pan Andersen.

Říkadla pro teenagery

Internet

Internet vše poví,
o všem všechno ví,
jistoty potvrdí,
jiné zpochybní.

Co chceš, najdeš v Googlu,
vyhledávej, čti,
na písemky fůru
slušnejch znalostí.

Máš-li přečíst knihu,
kašli na to, hled',
na Šrámka či Máchu
jasnej máš pohled.

Kantor zaostal-li
za technikou snad,
známku pěknou dá ti,
za osla je pak.

Taháček poslouží,
zmenšíš-li jej tak,
že zrak nejbystřejší
zná ho rozeznat.

Všechno je to v suchu,
všechno, jak sis přál,
není nad internet,
co as bude dál?

Až to ale zmastíš,
zvoráš v životě,
kliknout bude stačit,
ano, nebo ne?

Esesmeska

Esesmeskuj slovíčka:

mám tě – máš mě?

Pod víčka

vkládá se ti hvězdný třpyt.

Jak ji nejlíp oslovit?

Maličká?

Táta mámě

v době, co prý byla zlá,

psával tahle slovíčka.

Jak mám ale, jak mám jí,
co mě krásou
zfanfrní
pod lavicí napsat vzkaz,
city svoje ukázat:
„Lásko má?“
Mobil zvoní, zprávu čti:
„Hele, vole, vodprejskni.“

„Svízele“

Svízele jsou svízele,
jsou tu pro nás,
ne, že ne.

Objeví se co chvíli,
kde se berou,
pomíjím.

Jestli si je vymýšlím?
Můžu za ně?
Nemyslím.

Přicházejí v pondělí,
někdy také
v jiné dny.

V pátek je to lepší snad?
Konec týdne
akorát.

Víkendy jim nepřejí,
při diskošce
fajn je mi.

Tak se týden převrátí,
sedím s hlavou
v závratí.

Pondělkem zas začínám,
že jsem v škole,
nevnímám.

Svízele jsou svízele,
jsou tu pro nás,
ne, že ne.

Slova

Češtinou se bavíme.

„Možné je to?“

„Asi ne.“

Jistíme se

dobrým slovem,

lépe jističem,

ohrožujem

zdraví lecčíms,

nejvíc vodičem.

Rodičem

se pojistíme

nejjistotě proti.

/Někdy však

je lepší mít

dobrodružné boty./

Dobré slovo

neznamená

„stopro“

jistotu.

K „jistotám“

mimo normu

řadím levotu.

Tou nejvíc snad

ohrozíme
jistoty, jež
mít toužíme.
Že neklamu,
jsem si jist.

Má novinky rád
pan Nový?
Krade Straka?
Kdo to poví?
Je-li čistý
ten pan Bílý?
Není jenom
černobílý?

Topič je kdo?
Ten, kdo topí?
Sám se asi
neutopí.
Krásti značí
zloděje,
ať z lodě není,
nebo je.
A vyzvědač?
Vyzvídá, je zvěd.
Vědce dělá

jedna z věd,
článek končí
jednou z vět.

Lepší je dlít
v Radostově,
nežli v Plačicích,
hezčí holky
v Divci budou
nežli v Babicích,
v Hněvčevsi
se shodnem hůř
než ve Smiřicích.

Hrobicím
se vyhneme,
do Máslojed
jedeme.

Cizí slova
pokouší nás
stále znova:
Amnézie, amnestie,
monáda a dekáda,
lotr, slotr, slot.
Víš-li?
Pak máš bod.

Je mnoho
těch „věd“,
třeba
slovosled...

Češtinou se bavíme.

Víme to,
či nevíme?

Diktát

Dělníci vysazovali smrky.

Klídek byl a teď tydle frky!

Chlapci se vrátili z výletu hladovi.

Taky bych něco už, ale nad bígo není.

Nemůžeš být úspěšný bez snažení.

Že by? To samo de. Myslim na paření.

Středověcí poddaní trpěli mnohými povinnostmi.

Vodpoledne jedu za tou novou kostí.

Dostojevského román Běsi.

Je pěkná, je krásná, je sexy.

Je slepýš had?

Míry mít bude – řek' bych – tak akorát.

Pýcha předchází pád.

Myslí si ale, že není nad...

Bílil celý svůj příbytek.

Leze za ní Vašek, ten dobytek.

Bydlel na náměstí Svobody.

Vyšachuju ho - šmejda, to je hotový.

Vlajka byla vztyčena.

Co? Vlajka?

Mlít obilí ve mlýně.

Bude zas votrava na dílně.

Získal značné jmění.

Jaký dá mistr vodměny?

Martin se zabýval psychologíí.

Pro sichr mrknu na technologii.

Viděl mě.

Že vopsal sem to? Neviděl mě.

Za školou

Jít za školu

je paráda.

A šůle?

Ať mně vleze

na záda.

Nemusím přec
jak ty smradi
do školy hned
ráno kalit.

Razítko mám
podobný,
jak dostávám
vod sestry.

A v mlžení
mám zkušenost.
Ve škole bejvám
pouhej host.

Půl hodky sem,
půl hodky tam,
jen pár retek
si v klidu dám.

Na omluvák
kantor pouлил
zrak.
Mámě volal
nato pak.

Že není
za zelena
utrženej
a já jsem dost
provařenej.

Mám prej sekát
dobrotu,
na podmínku
budu tu.

Že je tříďas
dobrej typan,
to už vůbec
teď neříkám.

Tak já vám teda něco povím, jó? Docela mě....., jak tendle Gross, ne Grätz zamontoval výrazy, kerý sou naše, rozumíte, mi přece nebudeme mluvit jako tydle usedlý třicetiletý páprdové do toho sviho slajtu. Von nám ten náš jazik vlastně krade. To už by moh zrouna propagovat skvot nebo malovat grafity. Copak je možný, aby ňákej starouš / bůhví z kterýho hrobu vylez / kerej to něgde voposlouchal, se vyjadřoval jako mi mladý? A eště k tomu v pitomý básničce! Já abyste rozuměli mám poezii rád jako voštinu v zadku. Esli todlencto vůbec nějaká poezie je. Komu chce emponovat? Použije naše slova a už si vo sobě myslí bůh ví co. Teda, ne že by to co napsal nebila pravda. Vo cvokhausu bych vám moh vypravovat svi.

Jan Pilný, učeň

Po věcné stránce musím názor učně J. P. bohužel podpořit. Základním nedostatkem textu zůstává neústrojné spojení vulgárních či slangových výrazů s jednoduše strukturovanou veršovou formou. Autor si asi neuvědomil, že tento nikoli latentní kontrast bude ve výsledku působit kontraproduktivně. To, co se hodí k pražské lidové písni přelomu 19. a 20. století, jíž

tolik pozornosti věnovali K. Čapek a E. Bass, nelze oživovat uměle a samoúčelně. Vědecký – tedy objektivně pojatý výzkum zaměřený na jazyk současné mladé generace bych ovšem podpořil, taková studie na našem knižním trhu chybí. Škoda, že J. Grätz nezaměřil své úsilí tímto směrem.

V.F. Nahlodal, literární kritik

Maturita

Třesou se mi kolena,
hlava třeští zchvácená
tím,co na ni ukládám,
blbě si teď připadám.

S dávačkou jsem počítal,
že jak šlo, to půjde dál,
pak to jenom oslavím,
při pivku že přejde splín.

Žaludek jak na vodě,
slepě věřím náhodě,
která to ňák vyřeší,
uzavře a rozřeší.

Že jsem se víc neučil?
Taky méně „nerušil“?
Vždyť přec dá se vždycky pak
po žních dělat reparát.

Třídás v aktech zavrtán,
předseda? No – neutrální.
Mladší učitelky snad
znaj se vlídně podívat.

Auťáky mám v malíku,
na němčinu zas kliku,
přec však smůlu mám teď mít,
musím Hála „vylovit“.

„O čem vůbec Hálek psal?
Jeho díla uveď dál.
Proč říkal si májovec?
O lyrice na konec.

Tak řekni nám něco již.“
„Snad U potoka kříž.
A lyrika, to je když...“
„Ba, s tebou je ale kříž.“

Že těch pěttek není víc,
že jsem dopad ještě tak,
stačí roku čtvrt či víc,
po žních dělám reparát.

Kdo je víc než borec?

Mají mě tu za borce,
geldy nosím v portmonce,
žváro v koutku ke mně patří,
pěknej vohoz, jak se patří.
Všechno je to se mnou v cajku,
o vejkendech tmelím partu.
Good job mám, jsem jak mník,
šolich jsem nikdy nevodmít..
Je mi hej, je mi hej,
žolíky mi nechyběj.
Na hobíky času není,
mám však jiné potěšení.
Moje roštěnka je klasa,
pěkná kočka – jedna krása.
Když s ní někde vegetím,
jde to za mnou jako stín:
Vidíte frajera s tou kostí?
Ten si šustí, si to šustí.
Proto říkám: jenom koukej,
ať je všechno OK,
vždycky OK.

Planá prosba

/matčina epištola na „p“ synovi bez pěti „p“/

psáno v pondělí

Patriku,

pořád prší,

proto píši.

Pravou příčinou

pohnutka palčivá,

panika plíživá,

pokárat potřeba.

Přichází

příšerný pád.

Pětek pět –

potupný propadák,

příčina

pro poplach.

Přišlo

psaní pichlavé,

pošklebek

s příchutí podlosti.

Pravdou-li pak?

V poznávání pasívní,

„paříš“ prý s přáteli,

podivnými příživníky,

prý i s pochybnými panenkami.

Pěkná prý to pakáží!

Pípa ti pasuje,
prázdný jsi požitkář,
v putyce
při pivě prodléváš,
pitomosti provádíš,
v příbytek plížíš se
podroušený.

Pobav se,
povinnost, Páťo,
poté přijmi.

Pomni

na památku prastrýce,
pana profesora.

A Pavel

s přítelkyní Petrou?

Pěkný pár.

Pavel, Patriku,
pravý tvůj protiklad.

Poznávám

příčinu pravou,
pramen pak potíží.

Povrchní prostáček jsi,
prázdná palice,

pitomý panák?

Pcha!

Padlý premiant,

pašák s postřehem,

potentní paměť,

přec i paličák,

pálený pták.

Pouze se protloukáš.

Považ,

potkáš se s posměchem.

Poznáš to co plebejec,

pracovník v pískovně,

či pouhý popelář.

Přála bych si,

bys pošramocenou pověst

polepšil,

pochybné přátele

prohlédl.

Prosby mé přijmi,

projev píli,

protlač se do popředí.

Potýkej se

s problémy,

příležitost popadni

za pačesy.

Přičiň se,
překvap mě.
Počítám,
že příští půlrok
přinese proměnu,
posun v prospěchu,
poté i pohodu.
Přála bych si
pookřát,
pyšně plesat.
Počkám si.

Pakliže přetrváš
v pohodlí prohry,
poznáš,
zda podražil
pardubický perník,
poznáš,
zda pohrůžky
plané.

Páka potomní:
pakuj se pak.
Patlat se s pětkařem?
Peskuji tě,
přiznej si,
bez přehánění.

Přes pláč a povzdechy

pusu posílám.

...a pro „starší a pokročilé“

Moje století

Lehce a ležérně začalo moje století:

valčíky, plesy, operetky,

milostná vábení a erotické pletky,

média nová, celuloidové pásy,

filmové star, příběhy plné lásky.

Vše, co chceš, si můžeš dovoliti,

jde přec jen o finanční krytí,

cesty a vzdělání, kariéra skvělá,

však něco z dřívějšíka – zůstala tu děla.

Bilance bez nich by byla nehotová -

vypálené oči, vyvržená střeva,

napalm, yperit a prostředky jiné,

co pravdy tvé, milá filozofie?

Usekané ruce, drobné dětské kůstky,

kde jsou pak, bláhovče, tvoje citlivůstky?

Popravy veřejné s nadšením davů,

ještě lidí, či snad už vlkodavů?

V táborech životů zhasly milióny

za třídní boj i za pořádek nový,

žijeme ve světě, kde život cenu nemá,

poklesku přec není vraždy cena.

Lidstvo se učí prý měniti svůj osud,
řek' bych spíš zabíjet líp než dosud.
Měšťáci noví určují život pravý,
když ale nežiješ, jak právě oni praví?
Století skončilo, i tvůj čas se pozdí,
jaký as bude svět, za onou až budu za zdí?

Ještě znovu

Ještě znovu se budeme pokoušet,
ještě znovu se budeme přít,
ještě nezhasla naděje.
Ještě ji necháme, necháme žít.

Znovu ještě budeme lhostejní,
znovu zas vše necháme hnít.
Nic ať se, hlavně nic ať se neděje.
Pro chvíli žijeme, nechme ji tlít.

Pravda

Pravdou se honosit,
vilně se čepýřit,
vyhláškou stanovit,
e-mailem poslat ji,
v marketu vystavit,
obalem opentlit,
mluvčími vyhlásit,
což však ji mít?

To jsme přece my!

Že prý jsem nepoctivej vejtaha!

Však to je i on,

jsi to ty,

jsem to já.

Že sem tam lžu a podvádím?

V tom se mnou jsi

a já jsem s ním.

Dobrého o nikom nic nepovím?

Vždyť nic to nestojí,

pomluva jako dým.

Minci snad vydat potřebným?

Ji obrací,
ji obracíš,
ji obracím.

A z cizího krev neteče!

Platí to pro něj

i pro nás,
člověče!

To všechno v malém,

ne však ve velkém,

nad tuneláři hned

svorně se oklepem.

A politici?

Těch se štítíme,

mají se líp jak my,

tak proč by ne!

Sebevědomím zrovna hýříme?

Z hospody máme ho.

No – odkud taky, ne?

Vše pravda holá,
holé tvrzení,
jako že poctivost
divné koření.

A síla naše sílí tím,
co o něm vím,
co o mně víš,
co o nás ví.

Kdo jiný je,
je nepřítel.

S tím zametem,
s tím zametem,
s tím zametem.

Velmi, velmi osobní modlitba /...a přece ne/

Pane Bože,
pojmi mě v svoji dlaň,
před dětmi svými braň,
Ty víš, Bože,
od Syna svého víš,
co znamená být štván.

Pane Bože,
sevři mě v svoji dlaň,
před světa zlem mě chraň,
Ty víš, Bože,
od přede mnou těch víš,
co obnáší být sám.

Pane Bože,
k těm já se nezvedám,
jsem obyčejný man,
Ty víš, Bože,
jenom Ty, Bože, víš,
zda cenu jakou mám.

Pane Bože,
že vše jen klam a mam,
jistotu tuhle mám,
Ty víš, Bože,
jak obtížné je, víš,
otevřít oči nám.

Pane Bože,
o Lásce Tvé cos znám,
proto i naslouchám
to těm, Bože,
co svět jim připravil
nejeden těžký šrám.

Pane Bože,
Uděl i Cestu znám,
by svět byl zachován,
otevř, Bože,
srdcím a duším všem
Milosti Boží chrám.

Trochu jiná Svatá trojice

Moje duše si zoufá
si zoufá,
moje tělo si troufá
si troufá,
moje mysl mě houpá
mě houpá.

Přítom jsem ale jeden,
kdo tedy mě vlastně „vede“?
Jak s jinými jsem spojen,
jaké je moje omen?
Jak u jiných to platí,
vědí, ach, všichni svatí.

Někomu dominují choutky,
poznáte hned ty floutky:
tu matérie zjevně
velí té trojce pevně.
Jiné zas mysl klame,
není to řídké, ba ne,
podlehnout různým hnutím,
ideám, trendům, pnutím.
Že k progresi to nevede,
zřejmé je zcela, jasné je.
Proto ty revoluce, pŭtky,
řetězy, železa, důtky...
Každý myslí – zrovna on
na Pravdu že má monopol.

Přítom z té džungle cesta je:
trápení druhého je taky mé!
I já jsem obětí těch vrahů,
středovýchodních sebevrahů.

I já jsem lidsky ponížen
při znásilňování žen
v súdánském Dárfúru,
a přec tam nikdy nebudu.
I mým je trauma Afghánců,
když zlo nemá konce tu.
I na moji svobodu tu sahá,
kdo omezení práv si žádá,
dosud ne ještě v Evropě,
často však leckde ve světě.

Limit mimo nás nevede,
v každém ten předěl veden je:
Bůh všude je – a přece jen
jiskra ta pouze v tobě je,
v tobě, v ní, v něm, z nás v každém je -
jediná lidská naděje.

Nová teologie

Starý spor:
krece, či evoluce?
Jedno zdá se
vylučovat druhé.
Boží dichotomie

však říká něco jiného:

„Ve světě absolutna

může být něco

zároveň pravdivé i nepravdivé,

nejsou dvě různé odpovědi.

Stvořil jsem vás

v jediném okamžiku,

který trval miliardy let.

Proto:

kreacionisté mají pravdu

a nemají pravdu

i evolucionisté mají pravdu

a nemají pravdu.

Ve své historii

jste si utvářeli bohy

podle svého obrazu.

Podle Mého obrazu

jste stvořeni vy.

Proto také

máte svobodnou vůli.

Neptejte se Mě,

co vás čeká.

Na to se ptám

Já vás.

A čas?

Boží trik.

Umožňuje vám zapomenout,
umožňuje vám žít v relativním světě,
ve světě před oponou.

Umožňuje Mi
vaším prostřednictvím
poznávat Sebe.

Proto jsem vás stvořil.

Nejsme odděleni,
protože Já – Tvůrce i Proces
prostupuji vše.

Jste součástí Mne samého
a Já jsem ono hořčičné semínko
ve vašich srdcích.

Jste větší, než si myslíte.

Svoji i Moji velikost
poznáte,
až pochopíte
podstatu plazmy
a zákony kvantové fyziky.

Pak pochopíte,
že jsem

Já, který jsem,

Zdroj,

Základní Síla,
Čirá Energie,
Bezpodmínečná Láska,
Zákon,
Ustavičná Změna,
Evoluce.“

A Bože, jak je to s tím časem?

...a ten čas?

„Neexistuje.

Není-li čas,

děje se vše

v jediném okamžiku.

Tedy všechno,

co se kdy stalo

a co se kdy stane,

se děje teď.“

A budoucnost?

Mohu ji změnit?

„Protože se na ni nepamatuješ,

ještě se ti nestala.

Vzpomínkou na budoucnost

je ale předtucha...

Život je jako magnetický disk.

Všechny možnosti už existují

a všechno už se stalo.

Hrajete velkolepou hru,

při níž si vybíráte

jednu z mnoha cest,

vybíráte si,

co chcete opět prožívat.“

A minulé a budoucí životy?

„Nezapomeň,

čas není.

Existuješ tedy zároveň

ve své přítomnosti

i mimo ni

a zároveň

ve všech svých životech...“

Ratibořice

/své ženě Olze, ctitelce Boženy Němcové/

Po kolikáté navštívils

to utěšené místo

sakralizované generacemi.

Jeho půvab však náhle

/ někdy tak bývá,

když mračna pokryjí oblohu

či prudce se ochladí /
kamsi zmizel.
Jeho determinací
se staly povrchnost,
nervozita
a honba za čímkoli
nepodstatným.

Jeník s Vilímem
by pořád jen
seděli u počítače,
stěžuje si paní Prošková.
Černý myslivec
upíná svůj uhrančivý pohled
na krásku z erotických stránek,
jež nemůže podlehnout,
protože neví,
co je nepodlehnout.
A babička?
Znamenajíc,
že nemá posluchačů,
šátrá v kapsáři po mobilu,
snad bude se
na zámku ucházet
o místo kuchařky.

Agresivní vpád naší doby
do pastýřské idyly?
Či snad opakování,
ono ulpívání na formě,
nechalo vzniknout kýči
a ten sám si tu říká
o zesměšnění,
jak nejspíš by napsal
Kundera?

Dopustil jsem se znesvěcení?
Vice versa.
Sen ve své nehmotnosti
/to nejpevnější, co může být/
zůstává vůči profanaci
imunní.

Vidím jej v tváři
krásné mladé paní učitelky.
Možná nemá literární talent
a možná, že miluje ženy.
Má ale smysl pro vznešenost.
A její nejlepší žákyně Klára?
Mluvme potichu,
nerušme ji,
právě sní o Adélce a Orlíkovi.

Proč ale přijel
ten tatík s rodinkou?
Protože se patří
občas někam vyjet?
Sní svou svíčkovou,
děti si dají zmrzlinu.
A zítra?

Tak už je to s lidmi,
sladká Betty.
Přes brýle mámení,
signum naší doby,
někteří vidí,
někteří cítí,
některým zůstal
pro krásu smysl.

Braunovy alegorie

Pyšně se žena vypíná
a páv jí tvoří pozadí.
Pyšně v bok ruku opírá.

A neřest jiná vedle ní:
lichvářka, měšce, truhlice.
Nu ano, přece Lakomství.

Poblíž stařeny mladice.
Krásná tvář její v zrcadle
v podobu mění se opice!

To Braunovo Smilstvo zde.
A další ohyzdná stařena!
Zakusuje se do srdce,

lýtice hada v ruce má.
Závist tak odpor probouzí.
Žena další je blažená.

Komická stařena jen pije, jí.
Vepř erbovním jí znakem přec.
Do tváře díváš se Obžerství.

Hněv pojat tu co zbrojenec.
Poulí zrak, rty svírá víc a víc...
Lenost? – Nedbalý ospalec,

roucho ženě padá z ramenou.
Nejhroznější ovšem Zoufalství –
dýku vráží si do prsou.

Za tančící Lehkomyslností
„na nás čeká“ zlá Pomluva,
koruna všech nectností.

V záhybu pláště kavku má.
Liška a obličej napůl v masce,
že Lstivost to i dítě zná.

Kéž zůstalo by u pískovce,
ty zjevy zde pouhá vidina
a my nešli za zlem jak ty ovce.

Tak o tom je má tercína.

Stará fotografie 1

Ta hrušeň v pozadí
plody měla přesladké.
Mohou se však sladkostí
vyrovnat vzpomínce?
Jen jako její podíl.
V brance do dvora
stojí dvě staré ženy
hledáčkem přistižené
ve své dobrotě

a ještě v čemsi...

...starosvětském?

Jak dnes to chybí!

Života ubývá jak mléka,

které pravidelně uléváš dítěti.

A jak ubývá času,

přibývá naděje.

Tak mění se význam věcí.

Jak rád bys sáhl na tu kliku,

chybí ti ale právo.

A ty dvě časně stařeny

/jak rychle se tehdy stárlo! /

co by lárové a penáti

střeží domov

hluboce zakotvený

v mé mysli.

Jako Pýthie

tiše mě vedou:

„Jsme tvoje útěcha

pro chvíle nejhorší.

Dívej se na nás

a budeš zas dítětem.

Jsme ale i výzva:

jak s časem naložíš,

který ti dosud zbývá?

Máš ještě hodně co

na práci?

A nezapomeň,

až se setkáme,

budeš nám vyprávět

o svých skutcích.

A pokud jsi selhal,

neboj se,

nic se neděje,

vždyť nás pojí láska.

Dotud však

na kliku nesahej!“

Stará fotografie 2

Domek na předměstí,

rok čtyřicátý druhý,

Gabčík, Kubiš...

a pak to strašné vraždění.

Tady je mír.

Šestnáctiletá dívka

v koketním kloboučku

vykročena z branky

vykročuje do života.

Má veselé oči

a samé krásné sny.

Přejme jí je.

Vždyť je tak mladá,

proto nepochybuje,

neumí ještě pochybovat.

Hraje na klavír,

cvičí operní árie,

hraje divadlo.

Ve své svěžesti a touze

a taky v zamilovanosti

neví nic o tom,

že lásku střídá bolest,

nadšení zklamání.

Samo nadání, sama naděje.

Zpívá Slunečnici

A chce být jako Adina.

Věří, že život

bude nádherný a skvělý

a on zatím tak málo

podobá se snu.

Proto má taky smysl.

Ze svého stáří

mládí své matky zdravím,

ze své rezignace

zdravím naději,
z okoralosti své
jejího mládí cit.
Mládí své matky zdravím.

A prosím o odpuštění.

Proč jen poznání
přichází tak pozdě?

Už jen pár let

a sejdeme se.

Ale co když...

Budeme oba mladí,

nebo oba staří?

Odpustí mi

bez moudrosti stáří?

Odpustí mi

z oné hořkosti?

Už jen pár let...

O odpuštění prosím.

Bez názvu

Byli jsme mladí.

Ona tak citlivá

a já.....?

Kde dnes asi žiješ?

Je dosud pevný

strom tvého života?

Vydal krásné a zdravé plody?

Nenapadl ho kůrovec

zloby či nepřejčnosti?

A stojím ti ještě vůbec

za vzpomínku?

Stojím vůbec

za vzpomínku?

Byli jsme mladí.

Ona citlivá

a já hloupý.

Proč hloupý?

Nedokázal jsem

její cit ocenit.

Měl jsem, pravda,

jiný být,

povrchnost svoji odložit,

hloubce citu

se otevřít...

Ne, takhle ne.

Osvědčený rým

zní falešně,

život je jiný,

disharmonický.

Neobstál jsem tehdy.

Obstál bych dnes?

Jsem moudřejší?

Snad.

Ale taky oprýskaný,

nahlodaný...

Dosud se kořeny držím,

ale vítr mnou cloumá.

A tak nějak trvám.

Čekám

v čekárně Osudu.

Ne, nejsme Filemón a Baucis,

Moje ztracená Eurydiko.

Nelituj!

Nelituj,

že slzy setřít

jsem ti zapomněl.

Nelituj,

že láska naše

ztratila svůj pel.

Nelituj,

že smaragd

směnil jsem za úběl.

Nelituj,

že chiméra

překryla pravdy tmel.

Nelituj

všeho,

co jsem kdy chtěl,

jenom chtěl...

Vzpomínka

Zas její ruku tisknu,
stále ji v duchu zřím,
žár v srdci, v oku jiskru,
co cítím, jen já vím.

Proč vzpomínám? To bude tím
večerem v letovisku...
Zas její ruku tisknu,
stále ji v duchu zřím.

Ztracenou duše výspu
jsem objevil a na ni stín.
Nu ano...vždyť teď je s ním.
Jak vymazat , co vzdáleně nablízku?
Zas její ruku tisknu,
co cítím, jen já vím.

Imprese

/památce české dekadence/

Vánek mi vlasy cuchá,
pavouk spřádá svou nit,
v dusném dni pozdního léta
jediné stopy aktivit.

Vše tak lenošně trvá,
jak by i den ten spal.
Snad ani čas už chuť nemá
pomíjet, pokračovat dál.

Ticho teď mrtvolné je.
Kam zmizel ptačí zpěv?
Psi ze dvora? Nenajdeš je.
Říci chceš: neskutečný jev.

Však zvuk tu – snad ozvěna?
Hlas umíráčku teď.
Tak náhle přichází změna.
Počátek, či konec všech béd?

Počátek konců je to?
Marný života znak?
Tak zvláštní je toto léto.
Nad stodolou přeletěl čáp.

Dětství

Dětství?

Už nikdy nic

nebude jako...

Kde hledat mám

tvé stopy?

Dětství,

to je ten čas,

kdy tajně kouřils poprvé

i pral se někdy do krve

a všechno bylo poprvé...

čas, kdy přátelství letmá vznikala

a stejně snadno rozmíšky,

třeba jen ve hře v kuličky,

čas, kdy dělávals to, cos neměl,

pak létaly i nadávky,

však četli ti i pohádky.

Televize – zázrak nad zázraky,

rozhlas a kino stačily nám taky...

čas, kdy anděl strážný roztáhl křídla nad námi,

když hráli jsme na partyzány

či konali tajemné výpravy,

čas, kdy dělals vše, co tě jen napadlo

a rozhodl se, že živit tě bude loutkové divadlo,

vzpomínáš, Kájo, na kulisy, které jsi mi dal
a jak vášnivě jsem tehdy maloval...
čas, kdy měli jsme své hrdiny,
jak dávno už nežijí,
svá tajemství,
jak krásné jsme to snili sny,
a koneckonců i své učitele,
jak už to bývá, oblíbené
i neoblíbené...

čas, kdy barvy byly barevnější

a stromy větší

a svět byl lepší,

byť „pod psa“ byl hned nadvakrát.

To Stalinův stín velký na vše pad’.

Vnímals to, či nevnímals?

Ba ano, lampioňáky

a prvomájové průvody,

alegorické vozy

a na portrétech noví bozi

/“Svět míru a socialismu zvítězí“/

Nadšení a strach – zvláštní amalgam.

/“Kdo nejde s námi, jde proti nám.“/

Uvědomělost byla největší ctnost

/chodils do školy Pavlíka Morozova/

a rok 2000 bájná budoucnost.

Verneovkami odchování

jsme věřili v pokrok.

Vzpomínáš si, kamaráde Vašku,

kterýs mě po letech ani nepoznal,

jak naše oči zářily jako hvězdy,

jako veliké otazníky,

když jsme na obloze sledovali první sovětský sputnik?

Mohli jsme tušit,

jak za technikou

zaostane

člověk?

Léta šedesátá

Mám malý stan

a obraz od Marolda,

tu krásu nelze popsat slovy,

kam jen je dám?

Nosily se tehdy šustáky,

ženy šátky odkládaly,

v módě byly tranzistoráky,

volné soboty začínaly.

Malý kotě spalo v botě.

Tam za vodou v rákosí

potkal potkan potkana.

...nehas, co tě...

V Mladáku bylo bezva čtení,

četl se Páral, Hrabal,

žilo se trochu svobodněji,

životní sny jsi spřádal.

My dva a čas

/ včera neděle byla /...

Život je pro mě obnošená vesta,

to všechno odnes čas.

Režim se chlubil „výdobytky“.

Byls mladý, být mladý zas!

Čekal jsi život bez výhybky.

Všechno to odnes čas.

Pozdní apoteóza

Ty rty smyslně vykrojené...

Také jste milovali Bardotku?

Vábily nás i herečky jiné.

/Školní dosud nosil jsem aktovku./

Tak temperamentní Lorenová...

A ta dvě C: uhodnete ještě?

Era hvězd, nejedna nová vlna...

Čas smyl to vše jak podzimní deště.

A symbol sexu, když věk se půlil?

Přece, pánové, sladká Marilyn.

Však náš svět malý – jak to bylo s ním,

když Západ ještě antagonistem byl?

Po Locarnu z Brejchové máme star,

kdos podryl peň Jany Rybářové...

Do debaty naší zanes' bych svár,

když opomněl bych ty Velké jiné.

Čí ale byl ten podmanivý hlas,

citovost, mládí vzdor, česká krása,

čí byla jemná, ušlechtilá tvář,

poctivě vedený o věc zápas?

V Čechovových hrách vídali jsme ji,

kreace ty bývaly vždy nové.

Oč divadlo, oč film by chudší byl

bez paní Marie Tomášové!

Sjezd maturantů

Teda vnoučata máš nádherný!

Kdy jsme se jen my dva naposled viděli?

A k večeři budete si přát?

Ten pán se snad splet, že by patřil k nám?

A leje, pořád leje.

Ta Alena je strašná, vid', Evi, neumí se kloudně ustrojit.

Naše třídní ještě žije, nedávno jsem ji potkala.

Eva by pořád ještě za hřích stála!

Ale, člověče, to víš, jak je to se zdravím v našich letech, nechtěj abych...

Ať se každý postaví a řekne něco o sobě – rodina a tak...

Opisovat můžete, ale nesmím vás při tom chytnout, jo, to byl jeho výrok.

Pět panáčků, pět, pane vrchní!

Teda - to se cení, žes z toho Německa přijela.

Proč nepřišel Karel?

A víte někdo něco o Věře, co s ní je?

No a vidíš: Vaškovi prorokovali, že se z těch průserů v životě nevyhrabe a on to z nás dotáh' nejdál.

Představ si, že si na mě třídní po tolika letech ještě vzpomněla, takovýho pamatováka...

Hele, politice bych se vyhnul, tolik toho zas o sobě nevíme.

No a nedávno maturoval můj vnuk.

Ta holka, co nás obsluhuje, by taky mohla být příjemnější.

Desítku? Ne, dvanáctku!

Někomu zvoní mobil.

A co tomu Karlovi vlastně bylo?

Musíme se scházet častěji, přecejten...

Zahrádka

„Přines mi trochu salvie!“

„Co je to ale, mordyje?“

„Kolikrát už tohle slyšel!“

„Snad raděj bych šel do Pyšel.“

„Což nemáš oči pro tu krásu?“

„Já? Estét? Po kráse pasu.“

„Tak znovu – už si pamatuj!“

/Teď marný posluchač jsem tvůj./

„Kotoneastr skalník je,

salvia názvem šalvěje.

Zákule říká se keria

a pozor: smrk je picea.

Až pro oregano pošlu tě,

po barvě hledej – žluté je.

Támhleto – to je kamzičník,

rododendron zas pěnišník.“

Krásu se oddávat je snadné,

ba, stejné oči oba máme,

i já ocením přírodu,

že právě v ní a s ní jsem tu.

Však nežádej už po mně víc,
mně stačí pohled a...pak už nic.

Sám na zahradě

Sám jsem tu
a přece s Bohem.
Jak sám být,
když všude kolem
On je v tónech,
barvách,
větru,
v dohlednu
i v nedohlednu.

Kosáček
a lehký vánek,
nebe modř
i víno na rtech,
po obloze
mráček
plyne,
jabloní
dech
se line...

Obrazy

kladu tu prostě.

Blažen být

těž zdá se prosté.

Nesměl by však

skřeky,

hluky

vnější svět

hlas vnášet dutý.

Spočívá

v tom smysl oáz:

bys vyváz',

bys světu vyváz'.

Co Božího

tedy

vlastně?

Nedat si brát

cestu za snem.

Šťastné a veselé

Za dárky zas se honíš,

jsi celá upachtěná,

že v tomhle svátků cena

přece však nenahlížíš.

Cukroví v mžiku spálíš.
Kam jenom dříve skočit!
Kde sváteční vzít pocit!
Adventu užít toužíš.

Se svíčkami je potíže,
všude je máme hnedle.
A zkušenost? Ta kde je?
Leč romantika totiž...

Prasátko neuvídím,
tradici též jsem propad',
nasnadě pak je dopad,
že nepravě se činím!

Na váze další pětka,
ta kila jsou tu navrch.
Teď pravý čas pro návrh:
fitko, pohyb, dietka.

Jak překrásné, ach, bylo ono ráno

Jak překrásné, ach, bylo ono ráno!

Navštívit jsem chtěl jeden poutní kostel,
dlouho už lákala mě jeho krása.

Tím jitem pronikalo zvláštní světlo
a jako by je prozářila láska.

Přede mnou pak kráčela mladá žena.

Na kostelní kliku sahá již žena,

otáčí se – jak nevšední to krása!

Ba, vskutku pozoruhodné je ráno!

Příšeří vystřídalo jasné světlo,

do sebe pojal mě barokní kostel,

vše prostoupila pak duchovní láska.

Do lavice kostelní sedá žena,

já si však prohlédnout chci onen kostel.

Nabit energií jsem toto ráno.

Lucerna v kupoli jen dává světlo,

matné je, však ovládá tě krása.

Jediné tu za vším – nu ano, láska.

Je jezuitský to / Il Gesú / kostel,

v kaplích mezi pilíři chybí světlo,

však vyvěrá přec – světlo, nebo láska?

Zapomněls snadno, že tu ona žena.
Přemáhá tě ta neskutečná krása,
že nevnímáš čas denní – dosud ráno?

Tak okouzлил mě mariánský kostel.
A ona dosud zde – ta mladá žena.
Pokorně modlí se. Už řek' jsem: krása!
A zatím, co krátilo se to ráno,
do srdce mého vstoupila k ní láska.
Oslovím ji, jen co vyjde na světlo.

Odcházíme. Však jako první žena.
Kdos na ni čeká, co vidíš, je láska.
Ztratils, či našel? Oslní tě světlo
a ty přemýšlíš, jakou moc má krása.
Za tebou zůstal onen zvláštní kostel,
čas posunul se – pryč je ono ráno.

Poněkud staromódně patetický sonet

Po strmé horské trmácíš se stezce,
nestoudný liják tě na kost promočil,
tu zas rokle smilná rozvívá svůj klín,
kořání brání ti, dál jít se nechce.

Slunce – hle, den jásá, už se převlékl.

Krajina jiná, vše v ní je ti milé,
ržající koník, kvete vše, co žije,
snad přece ses ze všech strážní vyvlekl.

Jak snadno podlehnem, mineme svůj cíl,
i pohádka ví, která cesta pravá.

Vždyť bolest jen tvoje lidství umocní,

pohodlí dláždí však cestu do bažin.

Ať živly zuří, či Slunce ať sálá,
jen jdi, za svým cílem stále pevně jdi!

Oni? Já? My?

Ti, co nevidí
než na svůj prospěch,

ti, co neslyší

než klevety,

ti, co nečtou

než bulvár,

ti, co nevědí,

co je čest,

co je stud

či co je trápení,

podvádějící se
manželé,
drobní zlodějčci
z místních marketů,
uhýkané tetky
a zdejší grázlové,
myslitelé od míchačky
či od hasáku,
ti,co pro své konání
nepotřebují
ale vůbec žádný důvod,
moji milí sousedé,
kteří o mně mluví
i v mé přítomnosti,
neboť mě chtějí deptat,
ti všichni
mě starostlivě přežvykují
a spokojeně tráví.
Všichni ti malomocní
cítí orgiastickou rozkoš
z cizího pokoření
i z toho,
že prvý je jako pátý
a pátý jako...
Tvoří dav.

A já? Patřím
k chybujícím,
nejsem lepší
a nejsem ani horší
než oni.
Jsem ale vytýkán,
jsem v pozici před závorkou,
jsem na kříži,
jsem obět.
Je ta daň
za mix prášků a chlastu
dostatečná,
ty vole?

Meditace

Prším si jen tak lehce,
důvod své existence
/raison d'être / shledávám,
to když se sebou jsem sám.

Prším si jen tak lehce,
jsem pouhý svit, letmý kmit,
pak pevná konzistence
jistoty mi hodlá vzít.

Prším si jen tak lehce,
však až se zase vrátím k vám,
jen těžko se dobelhám
ke každé té své Mekce.

Prším si jen tak lehce
a vracet se mi nechce...

Býti básníkem

Býti básníkem
je potíží:
vázat své
myšlenky totiž.

Býti básníkem
je svízeľ.
Zasadils vše,
co jsi sklízels?

Býti básníkem
je těžké:
po tenkém jen
chodíš ledě,
semtam cos

se nepovede,
prošvihneš,
co dáno z nebe,
pak múza
se zapomene...
Slova tvá
chce kdekdo vážít.
Matná jsou?
Měla by zářit.

Jak kotel
vřeš energií.
Nadáním,
či pouhou pílí?

Kůži svou
tak na trh neseš.
Není to,
cos napsal, veteš?

Býti básníkem
je snadné,
zavrhneš-li,
co máš znáti
o básnickém umění.

Vyzpívej jen,
co máš v duši,
s ptáky vznes se
k nebesům.

Solitér jsi?

To leckdy sluší.

Do nového
stroj se hávu
a byť po kolena
v kalu

/co je do něj,
co ti po něm/,
zvedni hlavu,
zvedni hlavu,
hrdě stav se
proti davu.

Nenechej se
zastaviti,

jak trhal bys

luční kvítí

či koupal se

v slunce síti...

Pokorný být

ovšem musíš,

kde chyb tušíš,

napři síly.

To je cesta

pro tebe.